PJESNIK ENCIKLOPEDIJKOG ZNANJA

marti, 26 ianuarie 2021

Tin Ujevi , ija je 65. obljetnica smrti obilježena 12. studenog ove godine, kultna je figura hrvatske književnosti i jedan od najosebujnijih i najkompletnijih hrvatskih književnika.

Jedan od najpoznatijih hrvatskih pjesnika Tin Ujevi umro je prije 65. godine 12. studenog u bolnici u Zagrebu. Rodio se 5. srpnja 1891. u Vrgorcu, a umro 12. studenoga 1955. u Zagrebu. U Splitu je završio klasi nu gimnaziju i živio u Nadbiskupskom sjemeništu, ali se nije zaredio nego odlazi u Zagreb gdje studira hrvatski jezik i književnosti, klasi nu filologiju, filozofiju i estetiku. Kao student Filozofskog fakulteta u Zagrebu, približio se Matoševom književnom krugu i po eo objavljivati pjesme u Hrvatskoj mladoj lirici zajedno s Ivom Andri em, Franom Galovi em, Jankom Poli em Kamovom i drugim pjesnicima.

Nakon jedne oštre polemike s Matošem mijenja svoju politi ku orijentaciju, a 1913. godine odlazi u Pariz gdje boravi 6 godina. Iz Pariza se vra a nakratko u Zagreb, a zatim odlazi u Beograd gdje e provesti 10 godina. Ujevi u Beogradu objavljuje svoje prve dvije zbirke poezije: „Lelek sebra“ (1920.) i „Kolajnu“(1926.). Za vrijeme sedmogodišnjeg boravka u Sarajevu izlaze mu još dvije zbirke pjesama: „Auto na korzu“ (1930.) i „Oja eno zvono“ (1933.). Nekoliko godina (1937. - 1940.) živi u Splitu, a posljednjih etrnaest godina života boravi u Zagrebu. Godine 1950. objavio je zbirku izabranih pjesama „Rukovet“, a 1955. izlazi mu posljednja lirska zbirka „Žedan kamen na studencu“.

Imao je Tin Ujevi veoma bogatu i raznovrsnu prevoditeljsku aktivnost. Posjedovao je veliko enciklopedijsko znanje i prevodio je s desetak jezika, me u kojima iz talijanskog, njema kog, francus-kog, ruskog, španjolskog, engleskog, norveškog i švedskog što je hrvatskoj književnosti približilo mnoga velika ostvarenja svjetske književnosti koja se i danas itaju s užitkom i lako om, zahvaljuju i bogatom i osebujnom Ujevi evom izrazu. Osim književnih prijevoda, njegov veoma bogati književni opus obuhva ao je još i stihovanu i proznu liriku, eseje, feljtone i novinske lanke.

Ujevi je u svoje vrijeme neprihva en i nerijetko protivnik gra anskih konvencija. Svojim na inom života i ponašanjem koje je odudaralo od gra anskih normi Ujevi dobiva status kralja boema kao poznati pjesnik koji s lako om polemizira i sva a se. Nije prihva ao neke od temeljnih društvenih konvencija, nije imao karijeru ni dom, a znao je raskidati veze s najbližima, u književnosti s “u iteljem” Matošem, a u privatnom životu s lanovima svoje obitelji.

Voditelj Odsjeka za povijest hrvatske književnosti HAZU Tomislav Sabljak komentirao je svojevremeno kako je percepcija Tina Ujevi a isklju ivo kao boema promašena i nepravedna. Tin je bio izuzetno marljiv i uporan, te je svakodnevno u Sveu ilišnoj knjižnici, gdje je radio, pretraživao arhive. Prevodio je s desetak jezika, puno se bavio lingvistikom i posjedovao veliko enciklopedijsko znanje koje se sigurno nije moglo ste i po kavanama i gostionicama u kojima je provodio ve eri.

Tin Ujevi danas je jedna od najcjenjenijih osoba hrvatske književnosti i jedno od najve ih pjesni kih imena 20. stolje a. Za života nije dobio ni jednu nagradu i jedan je od onih umjetnika ija je veli ina otkrivena tek nakon smrti. Sam je izjavio da „umjetnost nikada ne ostavlja svijet o-nakvim kakvim ga je našla“, a nakon njega svijet književnosti sigurno nije ostao isti.

Ivan Dobra